Мәдениет

№3 (151) Наурыз 2019 жыл

Орындалған арман немесе білім ордасының басшысы, ұлағатты ұстаз жанар қошанова жайлы мөлтек сыр

Киелі Қостанай өңірінде Обаған деп аталатын қасиетті ауыл бар. Ол Ресейдің Қорған облысына жақын орналасқан. Кез-келген кісіні көркем табиғаты бірден еріксіз таңқалдырады. Шіркін, аталмыш елді мекеннің өзіндік ерекшелігін жазғы күндері осы дажүреді.
Аталмыш елді мекеннен қаншама тұлғалар шықты. Араларында өнер майталмандары, қоғам қайраткерлері, ұстаздар қауымы бар. Бүгін біз жастайынан бала жанының бағбаны болуды, яғни мұғалімдік қадірлі мамандықты армандаған Жанар Асанқызы Қошанова жайлы сыр шертпекпіз.
Біздің қазақ «Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілесің» деп босқа айтпайды. Өйткені, кез-келген ұл мен қыздың жарқын болашағы, әдебі мен имандылығы, адамгершілік қасиеттері отбасынлгragraph —>
Адам баласын жібектей әдемі мінезі, көпшілдігі, әділдігі, мейірімділігі және білімділігімен өзіне тартып тұратын ұлтымыздың аяулы перзенті Жанар қарындасымыз айрандай ұйыған шаңырақта дүниеге келіп, айрықша тағылым алды.
Отағасы, яғни әкесі Асан ағамыз да жергілікті бауырларымыздың арасында өте беделді-тін. Тек айналасындағы кісілерге жақсылық жасасам, кейінгілерге үлгі-өнеге көрсетсем дейтін жаны nbgraph —>
Мұндай адамға жерлестері де өте үйір болатын. Өйткені одан білмегендерін үйренді, ғұмырлық тағылым алды. Ол бесаспап маман-ды. Елді мекенде түрлі салада жұмыс істеді. Зоотехник, агроном, есепші және жас ұрпақты ізгілікке баулыған ұстаз да болды.
Ал шаңырақтың берекесін келтіріп, басқаларға дұнқа да өте қадірлі. Жерлестерімен барын бөлісетін. Үйіне келген қонағын дән риза етіп шығарып салатын, қолы ашық, аса жайдары-тын. Осы әулеттің абыройын асырған апамыз биыл 81 жасқа толды.
Асан ағамыз қаншама жауапты қызмет атқарса да әрқашан руханиятты жоғары қойды. Көптеген басылымдарды үйіне жаздырып алатын. Әрине, оның ішінде ана тіліндегі газет-журналдар басым ерын оқып, парасатты болып өсті.
Осы арада отағасының қолы қалт еткенде шығармашылықпен айналысатын әдеті де болғандығын ерекше атап өткеніміз абзал. Кезінде өмірден көргендері мен түйгендерін арқау етіп, «Өмір белестері» деп аталатын қос томдық кітабын да артына мұра етіп қалдырды.
йіқаншама күш-қуат дарытып, оларды жасампаздық еңбекке жетелеп, тіршілікте өз орындарын табуына айрықша әсерін тигізді. Оның көкірегі тұнған шежіре, жан-жақты азамат болғандығын өткен жылдарда

шапағатын көргендер әлі күнге дейін әңгімелейді. Міне, осындай кісілерден тәлім алған ұрпақтары да бұл күндері тамырларын тереңге жайып, өңірде өзгелерге ғибрат болып жүргендерін мақтанышпен айтар едік.
Әбілтаевтарәрі де бертін келе жүректері қалаған мамандықтарды игеріп, солардың шебері атанды. Осы арада сөзіміз жалаң болмас үшін қысқаша тоқталып өтелік.
Мәселен, кейіпкеріміздің үлкен ағасы Ғалым қазіргі таңда көлік инспекциясында білікті маман. Інілері Жанболат, Ерболат, Тасболат, Нұрболат та өз қатарларынан қалмай, айрандай ұйыған, тату-тәтті отбасының ұйытқылары болып отыр.
Олардың бәрі де өз кәсіптері бойынша ел қша бірі — Анар да әпкесі Жанар секілді ұстаздық мамандықты таңдады. Ол қазақ тілі және әдебиеті пәнінен дәріс береді. Талай жастардың азамат болып қалыптасуына өзінің қомақты үлесін қосты.
Обаған киелі ауыл екендігін жұрттың бәрі де біледі. Сақан апамыз бұл күндері сүйікті ұлы Тасболатпен бір үйде ғұмыр кешіп жатыр. Жасы келген кісіге қамқорлық жасап, оның денсаулығына айрықша көңіл бөледі.
> н соң өзге балаларының бәрі де осы үйде бас қосады. Сақан апамыздың қас-қабағына қарап, ол кісіні өздерінің еңбектегі, оқудағы табыстарымен қуантуға тырысады.

Мамандығының шебері атанды
Ағамыз Асан мен апамыз Сақан үшін балаларының әрқайсысының өздері үшін орны қашан да бөлек. Дегенмен де Жанар есімді өтғыш, адам баласына жақын болып қалыптасты.
Ол сонау мектеп қабырғасында жүргеннен бастап ұстаз болсам дейтін. Білім ордасындағы мұғалімдердің дәріс беру тәсілдеріне ерекше қызығатын. Жылдар өткен сайын сол іңкәрлік оны тек биіктерге құлшындырды.
Ауылдағы мектепте оқитын білімге ынтызар Жанар уақыт өте сол кездегі облыс орталығындағы ана тілімізде оқытатын жалғыз ғана Ыбырай Алтынсарин атындағы мектеп-интернатқа қабылданды. Осы жерде оның басқалардан дараланатын барлық асыл қасиеттері жарқырап көрінді.
Сабаққа зейінді, қоғамдық жұмыста белсенді бойжеткен құрбылары және ұстаздары арасында үлкен беделге ие болды. Оны білетіндер бұдан келешекте ел үшжадығына шексіз сенетін.
Олардың сол үміті де толық ақталды деуге негіз бар. Өйткені, ол мектеп-интернатты ойдағыдай тәмамдаған соң, сол шақтағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық институтына студент атанып, бала кездегі асқақ арманы біртіндеп жүзеге аса бастады.

Уақыжабілеті, мол адамгершілігі, қарапайымдылығы әркез бірден сезіліп тұратын ол жоғары оқу орнын 1986 жылы ойдағыдай аяқтап, қолына көптен күткен дипломды да алды.

Ауылда дүниеге келіп, ес білгеннен еңбек қана кімді болсын тек асқақ шыңдарға көтеретіндігін жұдырықтай жүрегімен сезініп өскен ол қаладан шалғайда жатқан Ұзынкөл ауданының Абай деп аталатын елді мекеніне жолдама aagagraph —>

Дәл сол кезде осы замандастарымыз кейде Итсары да деп те атайтын, яғни кіл қаракөз бауырларымыз қоныс тепкен қасиетті ауылға жас маман ретінде ұстаздық қызметке кірісті.

Алғаш көріп, жылы қабақ танытқан кісілер қашан да жадында мәңгілік сақталып қалады емес пе? Жігерлі жас ұстазды осындағы Бірлік негізгі мектебінің директоры болып қызмет атқарған білікті ұстаз, сегіз қырлы, бір сырлы, абыз тұлға Қалиақбар Балтабаев өзінің туған қызындай ж!-

Бұл да өзінің ізгі қасиеттерімен жаңа ортаға судай сіңіп кетті. Қысқа мерзім ішінде жастайынан тиянақты білім алғандығын іс жүзінде дәлелдеп шықты. Осындағы жүректері ізгілікке толы әріптестерінің бауырмалдығының, бастаған ісін соңына дейін жеткізбей қоймайтын ізденімпаздығының арқасында таңдаулы ұстаздарының қатарына қосылды.

Сол шынайы сыйластық үлкен де мөлдір махаббатқа ұласты. Сөйтіп, олар өз алдарына жеке шаңырақ көтертуздық қызметте де беделі артып, есімі аудан мен облысқа танылды.

Ешкім де алда не күтіп тұрғанын білмейді. Тағдырдың жазуына не істерсің? Аққөңіл, сезімтал Бақытжан бауырымыздың ғұмыры қысқа болды. Әрине, оның дүние т>

Дегенмен де Жанар қарындасымыз тас-түйін бекініп, жақсы күндер мен жылдарды алдан күтті. Үш балапанын өз қатарынан қалдырмай өсіруге барын салды. Әкелерінің жоқтығын байқатпады. Олар да әкелерінің атына кір келтірмей, аналарының ақ сүтін ақтауға ұмтылыс танытты.

Қазір барлық кездеқаөте елгезек, кішіпейіл әрі жан-дүниесі сұлу бойжеткен болып қалыптасты. Анасына демеу болып, тиянақты білім алды. Қазіргі таңда Қостанай қалалық әкімдігінде ішкі саясат бөлімінің басшысы.

Оның ғұмырлық серігі, яғни отағасы Тойшыбек Қостанайдағы заң академиясында жауапты қызметте. Ерлі-зайыптының алтын асықтай, сүп-сүйкімді қос қыздары өсіп келеді. Тұңғыштары Самира – 3-сынып оқушысы, үздік шәкірт. Одан кейінгі Адема балабақшаға барады.

Ал киелі шаңырақта тәрбиеленген ортаншы перзенті Арайлым анасына балғын шағынан қатты еліктейтін. Шешесіндей мұғалім болуды көксейтін. Өсе келе соған қол жеткізді. Психолог және өзін-өзі тану пәнінің мұғалімі.

Жанардың ұлы Арман былтыр Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетін тәмамдады. Саналы бозбала білікті мттқын болатындығына әу баста нық сенді.

Әріптестерінің арасында беделді

Бұл күндері Жанар Асанқызы Қошанова облыстағы тәжірибелі ұстаздардың бірі. Қазіргі қызметіне дейін жоғарыда аталған Ұзынкөл ауданындағы Киев орта мектебіне басшылық етіп, білім ордасының беделін көтерді. Соңғыай мектептің директоры.

Осынау аралас мектептің жұмысын жандандыруға бойындағы барлық қажыр-қайратын, білімі мен білігін арнап келеді. Қазіргі таңда мұнда мыңнан астам оқушы бар. Тек өткен бір жыл ішінде 300 оқушы қосылды. Қазақ сыныптары да едәуір көбейді. Осының өзі мектептегі жұмыс пен тәрбиенің дұрыс жолға қойылғандығын байқатып —!— wp:paragraph —>

Білім ордасында шәкірттердің алаңсыз оқуына барлық жағдай туғызылған. Елуден астам ұстаз ортақ мақсат жолында қызмет атқарып жатқандығын таяуда осы жерде арнайы болғанымызда да өз көзімізбен көріп, көңілімізге түйдік.

Жанар тек өзін ғана ойлаған жандардың санатынан емес. Ерекше қамқорлығы мен мол адамгершілігінен де болар, қаншама қазаудзина, Балғанат Базарбаева, Ұлжан Қазиева секілді шәкірттері өз саласының танымал мамандары атанды. Ұстаз үшін бұдан артық бақыт пен қуаныш бола ма?

Қазақ тілі — мемлекеттік тіл. Оның мәртебесі биік, төрден өзіндік берік орын алуы еліміздегі барша қандастарымызға ын ордасының директоры өзі жетекшілік ететін ұжымда оқушыларымыздың бойына ұлттық құндылықтарымызды терең сіңіріп, ана тіліміздің барынша өрісін кеңейтуіне септігін тигізуді өзінің күнделікті борышым деп есептейді.

Өзімен тілдескен №29 мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Шолпан Оспанова басшысы жайлы өз ойын ортаға сала келіп, былай деп сыр шертті: — *Жанар Асанқызы ұйымдастырушылық қабілеті мол, әріптестерінің арасында аса құрметке бөленген. Ол өзіне де, өапбіз ол кісіден үйренеріміз жеткілікті. Өткен бір жылдың ішінде-ақ оқушыларымыз қалалық, облыстық ғылыми жоба сайысына қатысып, жүлделі орындарға ие болды. Облыс орталығындағы «Абай оқулары», «Бауыржан оқулары» сайыстарында көзге түскен оқушылар да баршылық.*

Қызы Әсем айтады:

— Ананың отбасында және балаларының өмірінде алар орны ерекше. Мұны біз жақсы білеміз. Осы күнге дейін тіршілікте бірдеңеге қолымыз жеткен болса, онда шешеміздің де сіңірген еңбегі мол деп есептеймін. Қыз бала анасына жақын б дн. Қажет кезінде маған ақыл-кеңесін беріп отырады.

Немерелеріне деген сүйіспеншілігі де айрықша. Ал қызметіне келсек, жауапкершілік жүгі өте жоғары. Мектепке ерте кетіп, кеш оралады. Көп жылдардан бері өзі жас кезінен бастап таңдаған орыс тілі және әдебиеті пәніне тыңғылықты әзірленеді. «Еңбегіне қарай өнбегі» демекші, төккен малғпаттарға ие болды.
Ол үшін ең басты жетістік – шәкірттерінің ел сенімін ақтап, тәуелсіз Қазақстанның тұғырының биік, абырой-беделінің жоғары болуына атсалысуы. Олар жайлы лебіз естісе, төбесі көкке бір елі жетпей қалады.
Міне, бүгін Қостанай облысындағы сыйлы да білімді ұстаз, заман талабына шылы сыр шерттік. Ол алдағы уақытта да намысты да жігерлі, өз Отаны мен туған жерін шексіз сүйетін нағыз патриоттарды тәрбиелеуге өзінің қомақты үлесін қоса беретіндігіне сеніміміз мол.

Оразалы Жақсанов